

Oslo 08.06.23

Høringsinnspill

«Ekstern høring av utkast til Nasjonal faglig retningslinje for forebygging av selvmord i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)»

Pårørendealliansen er en frittstående paraplyorganisasjon som skal arbeide for å ivareta pårørendes interesser og rettigheter, uavhengig av hvem man er pårørende til. Rundt 800 000 pårørende utfører 136 000 årsverk for landets pasienter, brukere og eldre. Pårørendealliansen skal synliggjøre pårørendes utfordringer i alle livsfaser og skal være en aktiv pådriver i utformingen av en pårørendepolitikk i Norge som sidestiller alle pårørendegrupper. Vi har i dag 38 medlemsorganisasjoner med til sammen 800 000 personer tilknyttet som medlemmer eller ansatte. Se gjerne mer om dette og vårt arbeid på [Pårørendealliansen \(parorendealliansen.no\)](https://parorendealliansen.no)

Vi takker for invitasjonen og ønsker å gi innspill på et overordnet nivå da vi ikke har kapasitet til å gjennomgå alt materiell man ber organisasjonene gjennomgå før de svarer på opp gitt mal fra Helsedirektoratet (Link til skjema [Ekstern høring - Nasjonal faglig retningslinje for forebygging av selvmord \(office.com\)](https://office.com))

Innspill

- Vi synes generelt at pårørende er «defust, fragmentert» beskrevet og at man i større grad bør beskrive følgende områder bedre:
 - beskrive hvordan man skal og bør involvere pårørende i behandlingsforløpet (tidligere kalt pakkeforløpet).
 - beskrive hvordan man skal og bør støtte pårørende ved både selvmordsforsøk og selvmord. Her er pårørende i krise og hvordan man skal følge opp dem. Her går det både på emosjonell oppfølging og det å ha god og tilgjengelig informasjon om både krise reaksjoner og hvem de kan kontakte
 - tydeliggjøre viktigheten av at pårørende blir koblet på ved sårbare overganger (eks utskrivning)
 - koble god praksis til punkter i Pårørendeveilederen som er et viktig verktøy for både tjenesten, brukeren og pårørende.
- Man bør tydeliggjøre at ansvaret for pårørende og etterlatte skal ligge på ledelsesnivået slik at det ikke er tilfeldig hvordan pårørende/ etterlatte blir fulgt opp.

Oppsummert «med anbefalinger»

- Vi mener forrige Nasjonale faglige retningslinjer var bedre beskrevet når det gjelder hvordan man skal involvere og ivareta pårørende. Så vi anbefaler at man har et eget kapittel for pårørende der man bruker ny og oppdatert kunnskap og veiledere på området.
- En bør koble til pårørendeveilederen og behandlingsforløpet for å tydeliggjøre rollen pårørende har i ett behandlings og forebyggingsperspektiv
- Ansvaret for pårørende og etterlatte bør forankres i ledelsen og som en egen funksjon.

Vi ønsker lykke til med arbeidet videre

Med vennlig hilsen

Anita Vatland, daglig leder

Anne-Grethe Terjesen, fagsjef